

Takva

EN
HAYIRLI
AZIK
Takva

Haziran 2024
42. Sayı

ŞEYTANDAN ' KORUNMA YOLLARI 2

Bilal Özbugday

Şeytandan Korunma Yolları 2

Bilal Özbuğday

04

Saadet Üç Şeydedir

Burak Gültepe

10

Habib-i Neccar – 2

Salih Bağıran

18

22

Dinden Çıkaran Velayetin Kısımları 7

Huseyin Oral

Evlilikten Amaçlanan En Büyük Gaye; Çocuk

Ayşe Ebrar

26

32

Hucurat Suresi Tefsiri

Muhammed Fırat

36

5G Teknolojisi

Burak Eryılmaz

Bismillahirrahmanirrahim

Hamd, ancak Allah (cc) içindir. O'na hamd eder, O'ndan yardım ve mağfret dileriz. Nefislerimizin şerrinden, amellerimizin kötülüğünden O'na sığınırız. Allah (cc) kimi hidayete erdirirse onu saptıracak, kimi de saptırırsa onu hidayete erdirecek yoktur. Salat ve selam da O'nun, bizlere rehber olması için gönderdiği peygamberi Muhammed'e (sav) olsun.

Bir önceki kapak yazımızda şeytan ile mücadele yöntemlerine dair bazı maddeler zikretmiştik. Bu yazımızda da yine şeytandan korunmaya dair bir takım tavsiyeleri zikretmeye çalışacağız.

Resulullah (sav) buyurdular ki "Şu üç şey Âdemoğlunun saadetindendir; salih bir hanım, geniş ev, rahat binek." Bu ayki yazımızda sizler için bu hadis üzerinde duracağız.

5G, mobil iletişimde yeni bir dönemi başlatıyor. Bu teknoloji, önceki nesillere kıyasla daha hızlı, daha güçlü ve daha akıllı bir bağlantı sunarak, hayatımızın birçok yönünü değiştiriyor. Bu ayki teknoloji yazımızda, 5G'nin ne olduğu, nasıl çalıştığı ve gelecekte bize neler getirebileceği hakkında daha fazla ayrıntıya değineceğiz.

Dergimizin içerisindeki, kıymetli yazarlarımızın, özenle hazırladıkları diğer yazılarımızı da okumanız ve faydalanmanız ümidiyle...

Başarı Allah'tandır.

Velhamdulillahi Rabbil âlemin...

Editor

Şeytandan Korunma Yolları 2

Bilal Özbuğday

Bir önceki sayımızda şeytan ile mücadele yöntemlerine dair bazı maddeler zikretmiştik. Bu yazımızda da yine şeytandan korunmaya dair bir takım tavsiyeleri zikretmeye çalışacağız.

1) Allah Yolunda Sadaka Vermek, Infak Etmek

Şeytanın insana telkin ettiği hususlardan biri fakirlik idi. Şeytan fakirlik ile kulları korkutmaktadır. Bundan dolayı kişinin malını ve sahip olduklarını Allah yolunda harcaması ve bu konuda bilinçli davranması şeytan ile mücadele yöntemlerindendir.

Şeytanın insana telkin ettiği şey sadece malının gitmesi değildir. Şeytan aynı zamanda insanın sahip olduğu her şeyi harcadığında tükeneceğini ona hissettirmeye çalışır. Bu insanın Allah yolunda vereceği basit bir zaman da olabilir. Çoğu zaman ufak bir vakti insan Allah yolunda harcamaktan imtina eder. Bunun sebebi o vaktin boşa gideceği hissini insanda uyanması ve sahip olduklarının tükeneceğini, yok olacağını zannetmesindendir.

“Şeytan sizi fakirlikle korkutur ve size, çirkinliği ve hayâsızlığı emreder. Allah ise size kendi katından mağfîret ve bol nimet vadediyor. Şüphesiz Allah, lütfu geniş olanıdır, hakkıyla bilendir.”¹

Geçici olanları tercih etmemek insanın ahiret kazancı için gerekli olan şeydir. İşte insanın şeytan ile mücadelede sarılması gereken şey infak etmesidir. Ta ki elden çıkardıklarına gönlü bağlanmasın, bunun neticesinde ise bu bağ ve kalpte oluşan sevgi kendisini şeytana kulak veren bir adama dönüştürmesin.

Şeytan insana sahip olduklarının asıl sahibinin kendisi olduğu vehmini verir. Bu ise insana kulluğunda zarar veren ve aslı olmayan bir vehimdir.

Rasulullah (sav) şöyle buyurmaktadır;

“Kulların sabaha eriştiği her gün (yer-yüzüne) iki melek iner. Bu iki melekten biri, “Allah'ım, malını hayır yolunda harcayan kişiye (harcadığı malın yerine) yenisini ver.” der. Diğeri de, “Allah'ım, malını (hayır yollarında harcamayarak) elinde tutan (cimrilik eden) kişinin malını telef et.” der.”²

Rasulullah'ın (sav) tavrı da bu şekilde idi. O da fakirlikten korkmaz ve fakirlikten korkmadığı anlaşılabilecek şekilde de Allah yolunda infak eder. Sahip olduklarını dağıtırdı.

Enes'ten (ranh) rivayet edildiğine göre “Rasulullah (sav), kendisinden talep edilen herşeyi mutlaka vermiştir. Bir keresinde, kendisine falan bir adama iki dağ arasını dolduracak kadar koyun vermişti. Bunun üzerine adam kavminin yanına dönerek; “Ey kavmim Müslüman olun. Muhammed fakirlikten korkmayan bir kimsenin tavrıyla bağışta bulunuyor.” demişti.³

Dolayısıyla şeytan insana infak etme ile ilgili her vesvese verdiğinde insanın buna sahip olduklarını harcamayarak karşılık vermesi bir mücadele yöntemidir.

¹ (2/ Bakara 268)

² (Buhari)

³ (Müslim)

2) Allah'ı Hatırlamak

Şeytanın etkili yollarında birisi de unutmak ve kulları gaflete sürüklemek demiştik. Hatırda tutmak, hatırlamak ise bunun ilacıdır. İnsan şeytan ile aralarındaki ebedi düşmanlığı, kendisinin ona sürekli vesvese verdiğini, kötü düşünceler geldiğinde bunun düşmandan kaynaklı olduğunu, şeytan ile mücadele yöntemlerini ve en önemlisi Allah'ı sürekli hatırında bulundurduğunda yani unutmadığında, andığında, zikrettiğinde onunla mücadele edebilir.

Vesvese insanın konunun aslını unutup, anlık gelen fikre, düşünceye kulak vermesi ile olur. Anlık düşünceler, fısıltılardan ibarettir. Bunun zıddı ise hatırda tutmak, tetikte kalmak, uyanık olmaktır. Bu ise Allah'ı anarak ve onu zikrederek mümkün olabilir.

Vesveseler başladığında insanın zikre, dua-ya, Kur'an ayetlerine sarılması gerekir. Bunun etkili bir yöntem olduğu İblis tarafından da bilindiğinden İblis, kulları bu saydığım hususlardan alıkoymak ister.

Rabbimiz şöyle buyurmaktadır;

“Şeytan içki ve kumar yoluyla ancak aranızda düşmanlık ve kin sokmak, sizi, Allah'ı anmaktan ve namazdan alıkoymak ister.”⁴

Şeytan insanları nasıl gaflete ve isyana sürüklüyor ise kullarda onu zikir sayesinde yenilgiye uğratabilirler. Çünkü gafletin zıddı olan şey zikir yani hatırda tutmak, hatıra getirmektir.

“Şeytan onları hâkimiyeti altına alıp kendilerine Allah'ı anmayı unutturmuştur.”⁵

Ayrıca Allah'ı sürekli hatırında tutan kimse, O'nun kudretini, ilmini, kendisini gördüğünü murakabe eden kul Rabbine isyan edemez. İsyan etmekte ve günah işlemekte zorlanır. İşte bu durumda yegâne çare her hal üzere Allah'ı zikretmektir.

Gaflet ve dalalet kulları sürükleyerek onları aldatan İblise karşı kul da Allah'ı anma ile onu yenilgiye uğratır.

“İnsanoğluna şeytan da melek de yaklaşır. Şeytanın yaklaşması, kötülüğe yönel-dirmek ve hakkı yalanlatmak şeklindedir. Meleğin yaklaşması ise iyiliğe yönlendirmek ve hakkı doğrulatmak şeklindedir. Kim böyle (meleğin telkinini) hisse derse bunun Allah'tan olduğunu bilsin ve Allah'a hamdetsin. Kim de diğerini (şeytanın vesvesesini) hisse derse, taşlanmış ve kovulmuş şeytandan Allah'a sığınsın.”⁶

3) Gözü ve Kulağı Haramlardan Korumak

Allah'ın nehyettiği şeylere, insanların mahrem yerlerine bakmak, şeytanın nefse en çok girdiği kapılardan biridir. Bu giriş kapısı ile birçoklarını saptırmıştır. Harama bakmak, alışmayı, alışmak, normal kabul etmeyi, normal kabul etmek ise içselleştir-meye sebep olur.

İbni Kayyım (rahimehullah) konu ile alakalı olarak şöyle der;

“Harama bakmak, insana isabet eden her türlü olayın temel sebebiyledir. Zira, bakmak hatırlamayı, hatırlamak düşün-meyi, düşünmek şehveti, şehvet ise kuvvetli ve bağlayıcı bir iradeyi doğurur. Bir engel olmaması halinde insan sonuç olarak harama düşer.”⁷

⁴ [5/ Maide 91]

⁵ [58/ Mücadele 19]

⁶ [Tirmizi]

⁷ [Cevabu'l Kafî]

Harama bakmak, gözü haramlardan muhafaza etmemek şeytanın nefse giriş yollarının en büyüklerinden birisi olduğu için Allah gözü muhafaza etmeyi müminlere emretmiştir.

“Mü'min erkeklere söyle, gözlerini haramdan sakınsınlar, ırzlarını korusunlar.”⁸

4) Güzel Muamele ve Güzel Söz

Şeytan kullandığı yöntemlerin başlangıcı olarak yine sözlere yüklediği fasit anlamlar ile kullara farklı vehmettirmesi olduğunu ifade etmiştik. İnsanlar birbirleri ile diyalog için kelimeleri ve cümleleri kullanırlar. Ancak bu cümleler ve kelimeler kötü olduğunda ya da ihtimalli olduğunda şeytan bununla kulun kalbine başka şeyler ilham ederek cümleleri ve kelimeleri adeta istismar ederek insanlar arasında fitne tohumları ekmeye çalışır.

Bunu bilen bir kul ise cümlelerinde seçici davranmalı ve olabildiğince muhataplarına ve arkadaşlarına seçerek konuşmalıdır. Şeytanın bu tür muhabbetler ve cümleler arasında payının olabileceği asla aklından çıkarmamalıdır.

Arkadaşınızdan bir bardak su talep ettiğinizde “Bir bardak su ver.” cümlesi ile “Bir bardak su verir misin!” cümlesi arasında bir fark vardır. Zahirten bakıldığında ilk cümlede her ne kadar bir olumsuzluk ya da kötü bir anlam olmasa da İblis açısından ilk cümle ikinci cümleye nazaran vesvese verilmesi itibarıyla daha kullanışlıdır. Çünkü onunla insana muhatabının emir verme, kendisini küçük düşürme, kendisini küçük görme gibi şeyleri vesvese vererek vehmettirebilir. Ancak diğer cümle ise bu tür ihtimalleri ortadan kaldırır. Bu yüzden sözlerimizde ve muamelelerimizde bir yumuşaklık ve güzelliği tercih etmeliyiz.

Rabbimiz şöyle buyurmaktadır;

“Kullarıma söyle, sözün en güzelini söylesinler. Yoksa şeytan aralarına girer. Kuşkusuz şeytan insanların apaçık düşmanıdır.”⁹

Ayeti dikkatle incelersek sözün güzeli değil de sözün en güzeli ifadesinin olduğunu anlarız. Bir hususu güzel ifade etmek dahi şeytanın önüne set olamamaktadır. Bu yüzden seçenekler arasından en güzelini tercih ederek elini iyice zayıflatmamız gerekmektedir. Sözün en güzelini söylesek dahi yine niyetleri araya katarak kullanması da mümkündür. Ancak burada önemli olan İblisin nasibini olabildiğince kesmek ve onu zayıflatmaktır.

Yine Rabbimiz başka bir ayetinde şöyle buyurmaktadır;

“Ey iman edenler! Aranızda gizli konuştuğunuz zaman, günah işleme, haksızlık etme ve peygambere karşı gelme hususunda fısıldaşmayın; iyilik ve takvâ hakkında konuşun ve huzurunda toplanacağınız Allah'tan sakının.

(O tür) gizli konuşmalar ancak şeytandandır. Bu müminleri üzme içindir. Oysa o, Allah'ın izni olmadıkça onlara hiçbir zarar veremez. Müminler ancak ve ancak Allah'a güvenip dayansınlar.”¹⁰

Şeytan insanların kendi aralarındaki fısıltıdan dahi nemalanmak istemektedir. Bunu dahi kendi lehine kulların ise aleyhine kullanma gayretindedir.

⁸ [24/ Nur 30]

⁹ [17/ İsrâ 53]

¹⁰ [58/ Mücadele 9-10]

Bu durum sadece sözler için geçerli değildir. Aynı zamanda muamelelerde de güzel olanı tercih etmeliyiz. İhtimalli olan, fitneye ya da yanlış anlaşılmalara sebebiyet verecek amellerden uzak durmalıyız. Bunu fark ettiğimiz anda bu ihtimali ve yanlış anlaşılma ihtimalini ortadan kaldırmak için adım atmamız gerekir. Tıpkı Rasulullah'ın (sav) yaptığı gibi.

Mü'minlerin annesi Safiyye Binti Huyey (ranha) şöyle dedi:

Rasulullah (sav) itikâfa girmişti. Bir gece onu ziyarete gidip konuştum. Sonra eve dönmek üzere kalktığım zaman o da beni evime götürmek üzere kalktı.

Bu sırada ensardan iki kişi –Allah onlardan razı olsun– bizimle karşılaştı. Rasulullah'ı (sav) görünce oradan çabucak uzaklaşmak istediler. Rasulullah (sav): “Biraz yavaş olun. Yanımdaki Safiyye Binti Huyey'dir” dedi. Onlar: “Elçisinin uygunsuz bir davranışta bulunmasından Allah'ı tenzih ederiz, Ya Rasulallah! deyince de: “Şeytan insanın vücudunda kan gibi dolaşır, Onun sizin kalbinize bir kötülük atmasından korktum” buyurdu.

5) Aile Bağlarını Kuvvetlendirmek

Şeytan asla birlikten hoşlanmaz. Aksine ise dağınıklıktan hoşlanır. Müslümanların dağınıklığından, ailenin dağınıklığından, zihnin dahi dağınıklığından hoşlanır ve razı olur. Bunların tam zıddı olanlardan ise nefret eder. Bilakis bunun olması için ise çabalar.

Bu gerçeği Kur'an da bizlere anlatılan Yusuf aleyhisselamın kıssasında görmekteyiz.

“Babası, “Yavrucuğum” dedi, “Rüyayı sakın kardeşlerine anlatma, sonra sana tuzak kurarlar! Çünkü şeytan insana apaçık bir düşmandır.”¹¹

Rasulullah (sav) şöyle buyurmaktadır;

“Şeytan, tahtını su üzerine kurar, sonra çetelerini insanlara gönderir. Çetelerinden onun yanında en yakın mertebede bulunanlar, insanlar arasında en çok fitne çıkarırlardır. Bunlardan biri, şeytanın yanına gelir ve “Falanla o kadar uğraştım, nihayet onu şu ve şu halde bırakıp geldim.” der. İblis te ona, “Vallahi bir şey yapmış değilsin.” diye karşılık verir. Bir başkası gelir, o da “Ben falan adamla uğraştım, nihayet onunla ailesini birbirinden ayırdım.” der. İblis onu yanına yaklaştırmak için ona “Sen ne iyi yapmışsın.” diye cevap verir.”¹²

Elbette toplulukları dağıtmanın her tür-lüsünden İblis hoşlansa da en fazla kendisinin istediği ailelerin dağılmasıdır. Çünkü ailelerin dağılması, kadının ve erkeğin fitneye düşmesi toplumun musibetidir. Aile dağıldığında, kadını fitneye düşürdüğünde peşi sıra daha büyük kötülükleri elde edebilir. Böylelikle bir toplumun tamamını dahi ifsat edebilir.

Bu yüzden özellikle ailede erkeğin ailenin bağlarını güçlendirmesi, eşini güzel muamelede bulunması, çocukları ile ilgilenmesi gerekir. Müslümanlar aynı zamanda zayıflayan aile bağları için birbirlerine nasihat etmelidirler. Aileler dağılması söz konusu olduğunda araları ıslah etmek, bir yuvanın dağılmaması için var olan sebeplere sarılmak müminlerin hassasiyetlerinden olmalıdır.

¹¹ [12/ Yusuf 5]

¹² [Müslim]

Rasulullah (sav) şöyle buyurmaktadır;

“Sizin en hayırlınız, ailesine karşı en hayırlı olanınızdır. Ben içinizde ailesine karşı en hayırlı şekilde muamele edeninizim.”¹³

Kocanın ve babanın aile fertlerine güzel söz söylemesi, onlar ilgilenmesi, şakalaşması bağları kuvvetlendirir. Bu izahların tamamında kastımız küçük ailedir. Aynı zamanda kişinin büyük aile için de sıla-i rahme dikkat etmesi gereklerini yerine getirmesi de gerekir. Çünkü bunlara dikkat etmemekte başka fitnelere İblisin yönlendirmesi ile yol açabilir.

Selam ve dua ile...

¹³ [Tirmizi]

Saadet Üç Şeydedir

Burak Gültepe

Bir an özgür bırakıldığınızı ve dünyalık ne isterseniz size verileceğini düşünün! Ve diğer insanlara da aynı özgürlük verilse...

Dünyada Neleriniz Olsun İsterdiniz?

İnsanlara ihtiyaçları sorulsa, kim bilir neler sayarlardı? Villadan, lüks arabadan, telefondan, itibarlı işten, bol paradan, uzun tatilden, lüks kıyafetlere kadar fuzuli şeyleri sayıp dökerlerdi. Ancak söyleyeceklerinin çoğu âhiretlerini ilgilendirmeyen, dünyada da ihtiyaçtan öte zevk ve sefa veren şeylerden ibaret olurdu. Oysa vahiy ile aydınlanmış gönüllerin aradıkları çok başka şeylerdir. Bu sebeple şu hadisi gündem yapmayı uygun bulduk:

ثلاث من سعادة ابن آدم: امرأة صالحة، وبيت واسع، ومركب جميل

Sa'd bin Ebî Vakkas (ra) rivayet ediyor, Resulullah (sav) buyurdular ki:

“Şu üç şey Âdemoğlunun saadetindedir; salih bir hanım, geniş ev, rahat binek.”¹

Şerh:

Saadet lügatte; mutluluk, bahtiyarlık, mesut olmak manalarında. Dinde saadet: Kişinin, Allah'a iradi bir teslimiyet gösterip bilinçli bir yaşam sürerek O'nun emir ve yasaklarına itaat ettiğinde kalbinin mutmain olmasıdır. Akabinde kişi, musibetlere maruz kalsa bile huzurlu ve mutlu yaşar. Çünkü her şeyin Allah'tan geldiğini bilir.

Bu hadisle zımnen de şu üç şeyin insan-oğlunu mutsuz edeceğini, üzeceğini, strese sokacağını anlıyoruz ki bunlar; kötü ahlâklı bir kadın, dar bir ev ve sıkıntılı bir binektir. Şimdi bu üç hususu sırasıyla inceleyelim.

1) Saliha Kadın

Evlerimiz, içinde sükûnet ve huzur bulduğumuz yerlerdir. Eşlerin ve çocukların uyu-mu, bu huzuru pekiştirir. Kocaların rahatça kulluk yapabilmesi için evlerinde huzur olmalıdır. Bu huzur, İslam davası için daha fazla çaba harcamalarına da vesile olabilir. Ancak evinde problemleri olan bir kişi, dışarı-da başarılı olamaz. Zira sürekli akli evinde kalır ve stresli, dertli bir hayat yaşar.

Öncelikle dua... Çünkü dua müminin en önemli yardımcısıdır. Dua ile kul, Rabbine yakınlaşır ve ister. Evet, Allah'tan istemek kulun izzetidir; kullardan istemek ise zilletir. Ne istememiz gerektiğini yine Rabbimiz bildirmiştir: **“Onlar, “Ey Rabbimiz! Eşlerimizi ve çocuklarımızı bize göz aydınlığı kıl ve bizi Allah'a karşı gelmekten sakınanlara önder eyle” diyenlerdir.”²**

Bu âyet, yüce bir ideali bizlere öğretiyor: Yöneticilik arzulamak yerine, Allah'tan kor-kanlara örnek olmak isteniyor. Yani, 'Ey inananlar! Asıl gayeniz, Allah'a karşı takvalı ve takvada öncü olmak olsun' mesajı veriliyor.

Kul, Rabbinden hidayet sonra da af ve afiyet, dünya ve ahiret hayırlarını istemelidir. Dünya hayırları çoktur ve bunun başında salih kadın gelir.

Enes (ra) anlatıyor: "Resûlullah (sav) buyurdular ki: **"Bana, (dünyanızdan) koku ve kadın sevdirdi. Gözümün nuru ise namaz kılındı."**³

¹ (Ahmed bin Hanbel, Müsned)

² (25/Furkân 74)

³ (Nesai)

Âlimler kadının sevdirmiş olmasını birkaç sebeple açıklar:

- Şeriatın mühim bir kısmının kadınlar tarafından nakledilmiş olmasıdır.
- Ümmetin sayıca artmasına kadınlar vesile olmaktadır. Kıyâmet günü Resûlullah diğer ümmetlere karşı, ümmetinin çokluğu ile övünecektir.
- Kadın, dünyanın en hayırlı varlığıdır. Nitekim bir başka hadiste Resûlullah: **"Dünya bir metadır, en hayırlı metâ ise salih kadındır"** buyurmaktadır.⁴

Saliha bir kadın, Allah'a itaat eden, kocasına sevgi, saygı gösteren ve çocuklarına hem maddi hem manevi destek olan biridir. Eşi için bir göz aydınlığıdır; ona baktığında mutluluk hisseder. O halde kadınlar, Allah'ın razı olduğu hayatı yaşamalı ve bazı vasıfları üzerinde taşımalıdır.

Kur'an ve sünnette bu kadınların vasıfları zikredilmiştir. Bir âyet:

"Şüphesiz, müslüman erkekler ve müslüman kadınlar, mü'min erkekler ve mü'min kadınlar, gönülden (Allah'a) itaat eden erkekler ve gönülden (Allah'a) itaat eden kadınlar, sadık olan erkekler ve sadık olan kadınlar, sabreden erkekler ve sabreden kadınlar, saygıyla (Allah'tan) korkan erkekler ve saygıyla (Allah'tan) korkan kadınlar, sadaka veren erkekler ve sadaka veren kadınlar, oruç tutan erkekler ve oruç tutan kadınlar, ırzlarını koruyan erkekler ve (ırzlarını) koruyan kadınlar, Allah'ı çokça zikreden erkekler ve (Allah'ı çokça) zikreden kadınlar; (işte) bunlar için Allah bir bağışlanma ve büyük bir ecir hazırlamıştır."⁵

⁴ [Müslim]

⁵ [33/Ahzâb 35]

Allah'a iman bilinmeli ve İslam'a teslim olunmalıdır. Yani hem kalben hem de azalar ile kulluğa girilmelidir. Sıdk/doğruluk, sabır, takva, infak, oruç, iffet, zikir ise yol azığı olmalıdır. Kadınlar bunları yapmalı, erkekler de böylesi kadınları arayıp bulmalı, evlenmeli veya evlendirmelidir.

Şöyle bir soru sorulabilir; kadınlar kimi örnek almalıdırlar?

Ebû Musa'dan (ra) rivayete göre Rasûlullah (sav) şöyle buyurmuştur: **"Erkeklerden pek çok kimse olgunluğa erişti kadınlardan ise İmrân kızı Meryem ve Firavun'un karısı Asiye kemale erişenlerden oldu. Âişe'nin diğer kadınlara üstünlüğü tirit yemeğinin diğer yemeklere üstünlüğü gibidir."**⁶

Peki, hadiste geçen bu dört kadın diğer kadınlara ne ile üstün oldular. Güzellikleriyle mi, zenginlikleriyle mi, soylarıyla mı?

Soy önemli olmakla birlikte esas üstünlük sebebi muhakkak 'takva' yani 'Allah korkusu' ileydi. Meryem iffetiyle ibadetiyle, Asiye kocasını, servetini, kraliçeliği reddedip Musa'ya (as) tabi olmasıyla, Hatice anamız Nebi (as)'a verdiği destek ile, Âişe anamız fıkı ile ve daha nice takvalı güzel hasletleriyle diğer kadınların önüne geçtiler.

Bir soru; Kur'an'da Meryem (as) en çok hangi vasfıyla zikredilmiştir?

Cevap olarak en çok karşımıza çıkan vasfı 'iffet' olacaktır: **"İmrân kızı Meryem'i de (misal vermiştir): O iffetini çok iyi korumuştur, biz de ona ruhumuzdan üfledik; o, rabbinin sözlerini ve kitaplarını hep tasdik etti ve o içtenlikle itaat edenlerdendi."**⁷

⁶ [Buhari]

⁷ [66/Tahrîm 12]

İlk vahiy geldiğinde Rasulullah (sav) ürpermiş ve korkarak 'beni örtün' diyerek eve dönmüştü. Olayı Hatice (ra) aktarmış, anamız ise 'Başına bela aldın, ne işin var dağda taşta' dememişti. Bizim kadınlarımız neler söylerdi acaba? Ama Hatice anamız dedi ki:

"Sen rahat ol, endişe etme. Allah'a yemin ederim ki, Allah seni asla utandırmayacaktır. Çünkü sen, akrabalık bağlarını gözetirsin, hep doğruyu söylersin, güçsüzlerin elinden tutarsın, zor durumda kalan mağdurların hakkını korumak için onlara yardım edersin, misafir ağırlamayı seversin, karşılaşılan problemlerde insanlara yardımcı olursun."⁸

Âsiye olarak bilinen Firavun'un eşi ise Musa'ya (as) iman etmiş ve cezalandırılmıştı. Güneşe karşı dört çivi ile çivilenip üzerine bir kaya koymuşlar ve işte o anda şöyle dua etmişti;

إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِنَ فُرْعُونَ وَعَمَلِهِ
وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

Hani o (hanım): "Rabbim bana Kendi katında, cennette bir ev yap; beni Firavun'dan ve onun (küfür ve kötülük) amelinden-davranışından koru ve beni o zalimler topluluğundan da kurtar" (diye dua etmiş ve kabul edilmişti).⁹

O böylece Allah yolunda canını vermiş, şehid olmuştu.

Ey Kardeşim! Yakınlarında takvalı böyle kızlar/kadınlar bulursan bekarları onlarla evlendir. Yahut bekarsan takvalı bir hanım tercih et. Zira Nebi (sav) şöyle buyurmuştur: "Bir kadın, şu dört şey için nikâhlanır ya malı için ya soyluluğu için veya güzelliği için yahut da dindarlığı için alınır. Siz dindar olanını alın, eliniz dert görmez."¹⁰

Zamanımızda normal halkın yaptığı gibi samimi Müslümanlar da şu hatayı işlemektedir; evliliği erteliyorlar ve gençler nice günahlara düşüyor! Halbuki Nebi (sav), Ali (ra) şu tavsiye de bulunuyor ki, aynı tavsiye bize de yapılmaktadır: **"Ali! Şu üç şeyi geciktirme! Vakti gelen namazı, hazır olan cenazeyi, dengini bulduğunda bekâr kızı evlendirmeyi..."**¹¹

Bir genç kızın en büyük ideali evlenip yuva kurması olmalıdır. Bunun önüne başka dünya idealleri geçirilmemelidir. Maddi imkansızlıklar, evlilik ile ilgili bilinmeyenlere dair korkular, sorumluluklar, özgüven eksikliği, psikolojik sorunlar evliliğin gecikmesinin nedenleri olabilir. Hatta eğitimlerine uzun yıllar devam etmeleri yahut hafızlık yapımları bile engel olabilir. Kadına cennet şöyle kolay kılınmıştır: **"Kadın beş vakit namazını kıldığı, Ramazan orucunu tuttuğu, fercini koruduğu ve kocasına itaat ettiği vakit ona; Cennetin hangi kapısından dilersen oradan gir, denir."**¹²

Gençlerin evlilikleri geciktiğinde günahlara düşülecek, fitratlar bozulacak, yeni gelen nesil de takvalı olamayacaktır. Çünkü günahların izleri vardır ve tevbe-i nasuh¹³ yapılmadığında gelecekteki hayırlara da mâni olur. Evlilik yaşının gecikmesi ile çeşitli sağlık problemlerinin olabileceği de ihtimal dahilindedir. Dolayısıyla ebeveynler vakti gelen gençleri evliliğe teşvik etmeli ve gerekli imkanları sağlamalıdır.

"Onlar, sizin örtüleriniz, siz de onlara örtüsünüz."¹⁴

⁸ (Buhari ve Müslim)

⁹ (66/Tahrîm 11)

¹⁰ (Müslim)

¹¹ (Tirmizi)

¹² (Müşned)

¹³ (Tevbe-i Nasuh: Samimi, halisane tevbedir. Günaha dönmek üzere karar verilen tevbedir.)

¹⁴ (2/Bakara 187)

Eşlerin birbirlerine örtü olmaları, şehvet sebebiyle kötü yollara düşmeyi engelleme-leri ve her ikisinin birbirine muhtaç olup, her bakımdan birbirlerini tamamlamalarından ötürüdür. Yüce Allah, kullarını bu fitrat üzere yaratmıştır: **“Allah'ın ayetlerinden biri de kendileriyle kaynaşmanız için, size kendi nefislerinizden eşler yaratması ve aranızda sevgi ve merhamet koymasındır.”**¹⁵

İmkanları müsait olmayıp da evlene-meyen kardeşlere de Rasûlullah'ın (sav) şu sözünü nasihat ederiz: **“Ey Gençler! Sizden evlenmeye gücü yeten evlensin. Çünkü evlilik gözü harama bakmaktan korur. Tena-sül uzvunu zinadan alıkoyar. Evlenmeye gücü yetmeyen de oruç tutsun. Çünkü orucun şehveti kıran bir gücü vardır.”**¹⁶

2) Geniş Ev

Yaşadığımız asırda evlerimiz misafirleri-mizi yahut yatılı misafirlerimizi ağırlamayı geçtim, kendi ailemize dahi küçük gelmekte-dir! Elbette ki küçük olduğu için değil, bizim gönüllerimizin dar olması, paylaşmayı sev-mememizden kaynaklanmaktadır. Evler büyü-dü ama misafirler de azaldı. Dolaplar belki çifter çifter dolu ama ikramlar az/cömertlik zayıf. Asrı saadette ise durum farklıydı. Onlar-da rahmet ve cömertlik rüzgârları esiyordu. Çünkü Ensâr muhtaç oldukları halde kardeş-leri olan Muhacirleri kendilerine tercih etmiş-ler, evlerinde ağırlamışlardı. Bu açıdan bakıldığında Ensâr, Mekkeli kardeşlerini bağır-larına basmışlardı. Bu sebeple geniş ev, kişinin misafiri bol ve cömert olduğuna işaret etmektedir.

İmkânı olanlar ve misafiri çok olanlar için geniş ev daha iyidir. Dinimizin gerekleri-ni yerine getirmek açısından da geniş ve müstakil evler misafir ağırlamaya daha elverişlidir. Hem çocuklar dört duvara sıkışıp kalmaz bahçede oynayabilirler. Evin geniş olması mecazi olarak da düşünülebilir. Mese-la, "ocağının külü bol" demek o kişinin misa-fırperver ve cömert olduğuna işaret eder. Geniş ev de aynı şekilde misafirperverliğe teşvik olarak da düşünülebilir. Ayrıca çocuk sahibi olmaya da teşvik olabilir.

Geniş ev ve salih kadının önemini bildiren şu hadiseye bir kulak verin. Ebû Hureyre (ra) anlatıyor: Bir adam Rasûlullah (sav)'e gelerek:

“Ben açlıktan bitkinim!” dedi. Nebi (as), derhal hanımlarından birine haber gönde-rip yiyecek istedi. Ama o validemiz: “Seni hak ile gönderene yemin olsun ki yanımızda sudan başka bir şey yok!” diye cevap verdi. Nebi (as), bunun üzerine diğer bir hanımına haber gönderdi. O da aynı şeyi söyledi. Efen-dimiz (sav) sonunda:

“Bu aç olan şahsı kim misafir ederse Allah ona rahmet edecektir!” buyurdu.

Ensar'dan Ebû Talha (ra) kalkıp: “Ey Allah'ın Rasûlu! Ben misafir edeceğim!” buyurdu ve onu evine götürdü. Evde hanımına: “Evde yiyecek bir şeyler var mı?” diye sordu. Hanımı: “Hayır, sadece çocuk-ların yiyeceği kadar var!” dedi. Bunun üze-rine Ebû Talha: “Sen onları bir şeylerle avut, sonra da uyut. Misafirimiz girince, ona sanki yiyormuşuz gibi görünelim. Yemek için elini tabağa uzatınca lambayı düzelt-mek üzere kalk ve onu söndür!” diye tem-bihte bulundu.

¹⁵ (30/Rûm 21)

¹⁶ (Ebu Davud)

Kadın söylenenleri yaptı. Oturdular, misafirleri yedi. Karı-koca o geceyi aç geçirdiler. Sabah olunca Peygamber (sav) Efendi-mize geldiler. Allah Rasûlü (sav) Ebû Talha'ya:

“Dün gece misafirinize olan davranışınız sebebiyle Allah Teâlâ Hazretleri taaccüp etti (ve güldü)!” buyurdu ve bu hâdis üzerine şu ayet-i kerimenin nâkil olduğunu haber verdi:

“Ve kendileri ihtiyaç içinde olsalar dahi, onları kendi nefislerine tercih ederler.”¹⁷⁻¹⁸

Rabbimiz ise onların durumunu şöyle anlatır; **“Onlardan önce Medine'yi yurt edinmiş ve gönüllerine imanı yerleştirmiş bulunan Ensar'ın da bu ganimet mallarında hakları vardır. Onlar beldelerine göç eden Muhacirleri kendi canları gibi severler ve onlara fazladan verilen ganimetlerden ötürü gönüllerinde en küçük bir kıskançlık ve burukluk duymazlar. Hatta onlar ihtiyaç içinde kıvransalar bile, daha muhtaç durumda olan mü'min kardeşlerini kendilerine tercih ederler. Şunu bilin ki, kim nefsinin cimriliğinden ve mala düşkünlüğünden kendini kurtarırsa, dünyada da âhirette de kurtuluşa erecek olanlar, işte bunlardır.”**¹⁹

Zamanımızda çoğu insan belki bizler de yaptığımız iyilikleri unutmuyor, hatta başa kakıyoruz. O sahabeler kendileri ihtiyaç halindeyken verdiler. Yani yarı yarıya paylaştılar da değil. Kendilerinin veya ailelerinin ihtiyacı var ama bakıyor ki bir kardeşi de ihtiyaç halinde, o halde kendi ihtiyaçlarından geçip kardeşlerine o şeyi verebiliyorlar.

إِنَّمَا تُطْعَمُكُمُ لَوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكْرًا

“Biz size, ancak Allah'ın yüzü (rızası) için yediyoruz; sizden ne bir karşılık istiyoruz ne bir teşekkür.”²⁰

“Sana İbrahim'in ağırlanan misafirlerinin haberi geldi mi? (Bunlar meleklerdi.) Onlar, İbrahim'in yanına girmişler, selâm vermişlerdi. İbrahim de selâmı almış, içinden, 'Bunlar, yabancılar!' demişti. Hemen (sezdirmeden) ailesinin yanına giderek semiz bir dana (kebabını) getirmiş, onların önüne koyup 'Yemez misiniz?' demişti.”²¹

Yukarıdaki ayetlerde ilk dikkat çeken şey, misafire karşı olan ikramın sezdirmeden yapılmasının daha güzel olduğudur ki mahcup olmasınlar. Çünkü misafir olan kişi, çoğu zaman nezâketinden dolayı karşı tarafa ihtiyaçlarını hissettirmez. Misafire 'aç mısınız' diye sormak hoş değildir. Böyle bir soruya 'açız' diyen kaç kişi çıkar! Biraz zahmet edip ikramlar sermek ise velev ki misafir hiç yemese bile büyük bir sadaka olacaktır. Nebi (sav) şöyle buyurur:

“Kim Allah'a (cc) ve âhiret gününe inanıyorsa misafirini iyi ağırlasın.”²²

“Misafir ağırlamayan kimsede hayır yoktur.”²³

Bu ayetler ve hadisler bize misafirperverliğin önemini ve misafire nasıl davranmamız gerektiğini açıkça göstermektedir. Misafirperverlik, sadece maddi imkanlarla sınırlı değildir, misafire karşı güler yüzlü ve saygılı olmak da en az maddi ikram kadar önemlidir. Unutmayalım ki misafirler, Allah'ın bize gönderdiği misafirlerdir ve onlara ikramda bulunmak, Allah'a ikramda bulunmaktır.

¹⁷ (59/Haşr 9)

¹⁸ (Buhari ve Müslim)

¹⁹ (59/Haşr 9)

²⁰ (96/İnsan 9)

²¹ (51/Zâriyât 24-27)

²² (Buhari)

²³ (Müsned)

3) Rahat Binek

Rahat binek, eskiden at ve deve olacağı gibi, şimdi de malum olacağı üzere arabalardır. İnsana külfeti az olan, binmesinin kolay, ailesinin veya eşyalarının rahatça sığıdığı, aracının arıza yapmamasına varınca-ya kadar, ne kadar az problem çıkartıyorsa, insan o oranda mutlu olur, huzuru kaçmaz. Araba arıza verse işleriniz yarım kalacaktır ve uğraşmanız gereken yeni bir iş çıkmış demektir. Psikolojinizde alt üst olacak, belki cebinizi de fazlasıyla yakacaktır.

Şunu da unutmamız gerekir ki, konfor alanlarımız her an bozulabilir. Af ve afiyet dilemekle birlikte musibetlere de hazır olmalıyız. Kulluktan asla geri kalmamalıyız.

Mesela Ebû Zer'i (ra) bir düşünelim. Kuvvetli, sağlıklı bir bineği olmadığı için Ebû Zer (ra) Tebük gazvesinde Rasulullah'ın (sav) ordusundan geri kalmıştı. O, böyle bir şeyi asla istemezdi. Ne Rasûlullah'tan (sav) ne de İslam ordusundan ayrı düşmek onun gibi biri için olacak iş değildi. Bu durum ona ağır geldi. Belki sabırlı/dirayetli olmasa pes edecek ve geri dönecekti. Malum herkes benzer bir sabırda olamamaktadır.

Ordu yola çıkmış, bir hayli yol almıştı. Aradan epey bir zaman geçtikten sonra ashâbdan Ebû Zer (ra) da orduya yetişti. O, zayıf hayvanı yola dayanamadığı için gerilerde kalmış, sonunda hayvanını terk etmiş ve yaya olarak bin bir meşakkatle ordunun ardından yetişmişti. Bunu gören Allah Rasûlü (sav), mütebessim bir çehreyle:

“Allah selâmet versin! Ebû Zer yalnız yaşar, yalnız ölür ve yalnız başına diriltilir” buyurdular.

Allah Rasûlünün (sav) bu mucizevi ifadeleri, vakti gelince gerçekleşmiş ve Ebû Zer (ra) yalnız yaşamış ve yalnız vefat etmiştir.

Bineği Olan Şükretsin!

Şehrin yayıldığı, Müslümanların veya mescidlerin uzak olduğu şu günlerde bineğe olan ihtiyaç daha da artmıştır. Öyle dolmuş veya otobüs ile akşamleyin bir yerlere gitmek zordur. Gündüz bile olsa ailecek bir yere gitmek, özellikle uzak bir yerlere gitmek pek mümkün olmamaktadır. Kimse kimseye de yük olmak istememektedir. Bineği olmamak şu şehir şartlarında ne de zordur. Lakin bu zorlu şehir şartlarından dolayı vasıtası olmayanlardan ağlayanlar olmuş mudur bilmem!

Rasulullah (sav) zamanında insanlar, binekleri olmadığı için ağladılar. Çünkü onlar Nebi'den (as) ve cihaddan geri kaldılar. Yine Tebük gazvesine çok katılmak isteyip de katılamayanlar olmuştu.

“Bir de (cihada katılabilecekleri bir bineğe) bindirmen için Sana her gelişlerinde; “Sizi bindirecek bir şey bulamıyorum” dediğin (sadık kimseler) ve infak edecek bir şey bulamayıp hüznlerinden dolayı gözlerinden yaşlar boşanır vaziyette geri dönenler üzerinde de (vebal) yoktur. (Onlar da sorumlu tutulmayacaklardır.)”²⁴

Yüce Allah bizlere bir vasıta verdiyse buna şükretmek gerekir. Öncelikle dua etmemiz, hamd etmemiz sonrasında ise Allah'ın razı olduğu yerlere gitmemiz doğru olacaktır. Müslüman kardeşlerime şu duayı öğrenmelerini/ezberlemelerini tavsiye de bulunurum. Araca binince şu dua yapılır:

²⁴ [9/Tevbe 92]

سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ
وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ

Subhânellezî sahhara lenâ hâzâ ve mâ kunnâ lehu mukrinîn. Ve innâ ilâ rabbînâ le munkalibûn.

“Bunu hizmetimize veren Allah'ın şanı yücedir. Bunlara bizim gücümüz yetmezdi. Şüphesiz biz Rabbimize döneceğiz.”²⁵

Kanaat eden kimse ise kurtuluşa erecektir

Nitekim Nebi (as) şöyle buyurur: **“Müslüman olan, kendisine yeteri kadar rızık verilen, Allah'ın kendisine verdiği nimete kanaat eden kimse şüphesiz kurtuluşa ermiştir.”²⁶**

Binaen aleyh salihâ kadın, geniş ev ve rahat binek din ve dünya menfaatleri açısından oldukça önemlidir. Bu üç faktörde insan ne kadar musibete maruz kalırsa o oranda mutsuz ve stresli olur. Ya yolda kalır; ulaşmak istediği yere ulaşamaz, zamanı boşa gider ya da masraf eder. Ya evine vardığında hanımı kendisine eza ve cefa verir, Allah'a itaat etmez kendisine itaat etmez, mutsuzluk kaynağı olur. Evi geniş olmaz; misafiri arkadaşları gelip gideni olmaz, bereketi olmaz. Şenliği, morali azalıp gider. Bu yüzden bu duayı edip, sebeplerine de sarılmak suretiyle Allah'ın yardımını üzerimize çekmemiz gerekmektedir.

Rabbim! Müslümanların ihtiyaçlarını gider. Onlara salihâ eş, cömert oldukları bir ev ve afiyet içinde gidecekleri binekler nasip eyle. Âmin.

²⁵ {43/Zuhruf 13-14}

²⁶ {Müslim}

Takva

Habib-i Neccar 2

Salih Bağırgan

Kulluk Bilincindeki Samimiyeti Ve Haykırışı

Bir önceki yazımızda Yasin süresinde bahsi geçip ismi zikredilmeyen fakat müfessirlerin ifadeleriyle ismi Habib-i Neccar olan bu kişinin hayat mücadelesindeki bir vasfını aktarmaya gayret etmiştim. Bu yazımda ise ayette geçen diğer vasfını ele almaya çalışıp yazı silsilesini bitirmeye gayret göstereceğim.

Allah yoluna davet eden Rasullerin çağrısını işitip yalanlayan ve öldürme planları yaptıklarından haberdar olan bu adam şehrin bir ucundan koşarak Rasullerin çağrısına icabet edilmesini istemiş, Rasullerin görevlerini yaparken bir ücret talep etmediklerini dile getirmişti. Kavmi ile aralarındaki bu diyalog devam ederken konuşmanın siyag ve sibakından da anlaşılacağı üzere kavmi ona "Sen de mi (Rasullerin) onların dinine girip atalarının dinini bıraktın" gibi cümleler sarf ettiler. Buna karşılık onlara açık ve net bir şekilde ayetin devamında geçen şu hususları hatırlattı;

وَمَا لِي لَا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

"Bana ne olmuş ki, beni yaratana ibadet etmeyecekmişim! Ve ona döndürüleceksiniz."

Ayetten de anlaşılacağı üzere bu adam, kavminin sorusuna cevap olarak kulluğun kime yapılacağını ve esaslarını ortaya koymaktadır. Yaratan kim ise ibadeti hak eden, helalleri ve haramları belirleyen, kâinatı düzenleyen o kişidir. Hiçbir akli başında bir mahlûkun buna itiraz etmesi mümkün değildir. Yaratma vasfını başkasına, hükmetme/kanun koyma vasfını birbirinden ayıran kimseler İslamın özünü anlamamış, İslam dininden başka bir dine girmiş ve Allah'tan

başka ilahlar edinmiş olur. Mekke'de inen ayetler analiz edildiği zaman bu hakikatler üzerinde durulduğu görülür. Bütün rasullerin, kavimleri ile aralarının bozulması ve düşmanlığın zuhur etmesi bu ilke üzerine anlaşılmadığı için olmuştur. Yoksa birçok kavim göklerin hâkimiyetinin ve insanları yaratanın Allah olduğu hususunda ihtilaf etmemiş, bilakis dilleri ile ikrar etmişlerdir.

Rabbimiz şöyle buyurmaktadır;

وَلَّيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَيَقُولَنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

وَلَّيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا لَيَقُولَنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ

"Andolsun ki onlara: 'Gökleri ve yeri yaratan, güneşi ve ayı buyruğu altında tutan kimdir?' diye sorsan mutlaka 'Allah' derler. O halde nasıl (haktan) çevrilip döndürülüyorlar? Allah rızkı kullarından dilediğine bol bol verir, dilediğine de kısar. Şüphesiz Allah her şeyi hakkıyla bilendir. Andolsun ki onlara 'Gökten su indirip onunla ölümünün ardından yeryüzünü canlandırın kimdir?' diye sorsan mutlaka 'Allah' derler. De ki: (Öyleyse) hamd da Allah'a mahsustur. Fakat onların çoğu (söyledikleri üzerinde) düşünmezler."¹

¹ [29/Ankebut 61-63]

Bu ayette ve bu minvaldeki başka ayetlerde şirk toplumlarının ekseriyeti bu inanca sahipti. Allah'ın varlığını kabul ediyor, putlarına ibadet ederken (ibadet ettiklerini kabul etmeyip) Allah'a yakınlaşmak için vesile edindiklerini söylüyorlar. Ama bununla birlikte yeryüzünde emir ve yasak belirleme hakkının Âlemlerin Rabbi olan Allah'ta değil de kendilerinde olduğuna inanıyorlardı. İbadetin tüm çeşitlerini Allah'a vermiyorlardı. Kendi hevalarına ve nefislerine göre inanç sistemi belirliyorlardı. İşte bu gibi inançların batıl olduğunu ve kişiyi doğru yola iletmeyeceğini bildirmesi için Allah, resullerini göndermiştir.

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ
وَأَجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَّنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَّنْ
حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ

"Andolsun ki biz 'Allah'a kulluk edin ve Tağut'tan sakının' diye (emretmeleri için) her ümmete bir peygamber gönderdik. Allah, onlardan bir kısmını doğru yola iletti. Onlardan bir kısmı da sapıklığı hak ettiler. Yeryüzünde gezin de görün, inkâr edenlerin sonu nasıl olmuştur!"²

İşte Rabbimiz, Adem (as)'dan bu yana elçi gönderdiği tüm toplumlara bu yasasını ulaştırmıştır. Gönderdiği son elçisine de emri ni veriyordu. "Ey peygamberim, sen insanları sadece Bana kulluğa davet et. Sen ve senin davetini kabul edenler azgın tağutlardan uzak durun. Tağutlara hayatınızın hiçbir bölümüne karışma hakkı tanımayın. Benimle birlikte tağutların yasalarını da uygulamaya kalkışarak şirke düşmeyin."

Şimdi Rabbimiz tüm elçilerine böyle buyurmuşken, son elçisine de bunu emretmişken, tüm peygamberler tarih boyunca insanları yalnız Allah'ı dinlemeye, Allah karşıtı tağutları reddetmeye çağırıp dururlarken tağutlara itaat eden, putları Allah'a ortak koşan ve de "Eğer Allah istemeseydi biz bu suçları asla işleyemezdik" diyerek küfür ve şirklerinin faturasını Allah'a kesmeye çalışan bu müşriklere ne demek lazım? Bu durumda Allah'ı bırakarak, Allah'a kulluğu bırakarak, Allah'ın dinini terk ederek tağutların dinini uygulamaya çalışan bu insanlar kendilerini nasıl mazur gösterebilirler?³

Birçok toplum Allah'a ibadet etmekle birlikte başkalarını da Allah'a ortak edinerek amellerini boşa çıkarmıştır. Ayette geçen adamın kavmine ifade ettiği ve üzerinde durduğu hakikat ibadetin her çeşidinin yaratana ait olduğunu dile getirmesiydi. Çünkü İbadet çeşitlerin herhangi birinin yaratana değil de beşere verilmesi imanı iptal eden bir unsurdur. Nitekim Allah (cc) şöyle buyurmaktadır:

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ
وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَتَنْبِئُونَ اللَّهَ بِمَا
لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى
عَمَّا يُشْرِكُونَ

"Onlar Allah'ı bırakıp kendilerine ne zarar ne de fayda verebilecek şeylere ibadet ediyorlar ve Bunlar, Allah katında bizim şefaathıdır, diyorlar. De ki: "Siz Allah'a göklerde ve yerde bilemeyeceği bir şeyi mi haber veriyorsunuz? Hâşâ! O, onların ortak koştuklarından uzak ve yücedir."⁴

² [17/Nahl 36]

³ [Basairu'l-Kur'an]

⁴ [10/Yunus 18]

Ayette bahsi geçen şahıs kavmine nasihat etmeye, onları hakka yönlendirmeye devam ediyordu. Allah'tan başkasına yapılacak herhangi bir ibadetin kendisine fayda vermeyeceği gibi ibadet edilen sahte ilahların kendisini kurtaramayacağını bu sebepten ötürü de yoldan sapanlardan olacağını ve kendisinin de Rabbine iman ettiğini, tüm batıl ilahları reddettiğini şöyle haykırıyordu:

أَتَّخِذُ مِنْ دُونِهِ آلِهَةً إِنْ يُرِدْنِ الرَّحْمَنُ بِضُرٍّ لَا تُغْنِي عَنِّي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئاً وَلَا يُنْقِذُونِ

إِنِّي إِذَا لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ
إِنِّي آمَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمَعُونِ

"Ben, O'ndan başka ilahlar edinir miyim ki, Rahman (olan Allah), bana bir zarar dileyecek olsa, ne onların şefaati bana bir şeyle yarar sağlar, ne de onlar beni kurtarabilirler."

"O durumda gerçekten ben, apaçık bir sapıklık içinde olmuş olurum."

"Şüphesiz ben, sizin Rabbinize iman ettim; işte beni işitin."⁵

Şu anda bu inanmış adam, fitratının doğru, bilinçli ve apaçık dili ile konuşmakta ve yalanlayan tehditler savuran ve korkutmaya çalışan bu insanların yüzüne son kararını haykırmaktadır. Çünkü onun kalbindeki sağduyunun sesi, her türlü tehdit ve yalanlamadan çok daha güçlüdür. "Şüphesiz ben Rabbinize inandım, beni dinleyin" Ve işte böylece, imanın içinde güven ve gönül huzuru taşıyan sözünü söylemiş ve onları da buna şahit tutmuştur. İnanmış adam bu sözü ile onlara "siz de benim gibi söyleyin" demiş oluyor veya onlar ne derlerse desinler hiç de önem vermemiş oluyordu.

Ayetlerde bu konuda her ne kadar bir açıklık yoksa da, kıssanın bundan sonrasında anlaşıldığına göre çok geçmeden bu adam-cağızı öldürmüşlerdir. Yüce Allah dünyaya ve içinde olan her şeye, o topluma ve onların durumları üstüne bir perde çekmekte ve başka bir sahnenin perdesini açmaktadır. Fitratının sesine uyup hak sözü haykıran ve bu sözü inkârcılarla işkencecilerin suratlarına bir şamar gibi çarpan bu şehidi görelim diye... Yüce Allah'ın kendisine hazırlamış olduğu ikramı görelim diye... Samimi, cesur ve şehid mü'minin makamına yakışır hizmeti görelim diye... Ona cennete gir denince:

قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَا لَيْتَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ
بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ

"O'na "cennete gir" denilince "Keşke kavmim bilseydi."

"Rabb'imın beni bağışladığını ve beni ikram edilenlerden kıldığını" dedi.⁶

Dünya hayatı ile ahiret hayatı birbirine bitişiktir. Ölüm fani âlemde ebedi âleme geçiş ve mümini yeryüzünün darlığından kurtarıp cennetin genişliğine ulaştıran bir adımdır... Batılın küstahlığından hakkın huzur ve emniyetine, zulmün tehdidinden cennet nimetinin esenliğine, cahiliyetin karanlıklarından imanın nuruna kavuşturan bir adımdır ölüm...

İnanmış adamı görüyoruz. Yüce Allah'ın kendisine cennette bahşetmiş olduğu bağışlama ve ikramı görmüş ve kalbi hoş gönlü hoşnut olarak hemşerilerini hatırlamış ve onların kendisini görmesini Rabbinin kendisine bahşettiği hoşnutluk ve ikramı görmelerini, arzu etmiştir. Böylece hakkı tam anlasınlar istemiştir.

İşte imanın karşılığı böyle idi. İsyan ve azgınlığa gelince, yüce Allah'ın katında öylesine hafif, öylesine önemsiz ki, onları yok etmek için melek göndermeye bile değmez. Alabildiğine güçsüzdür onlar...⁷

Velhamdulillahi Rabbil alemin...

⁵ [36/Yasin 23-24-25]

⁶ [36/Yasin 26-27]

⁷ (Fı Zilal'i-Kur'an)

Takva

Dinden Çıkaran Velayetin Kısımları 7

Hüseyin Oral

Allaha hamd, rasulüne salat ve selamdan sonra; şeriatın harama ve küfre sebep olabilecek bütün vesilelerin önünü tıkaması bütün müminler için Allah'ın bir rahmetidir.

Şirk ve küfür tüm zamanların zirvesini yaşarken ve toplumlar birtakım güçlerin elinde yoğrulup şekillendirilirken, bataklığın ortasında kalmışçasına iman mücadelesi veren müminler, dinlerini ve ibadetlerini koruyabilmek, küfre ve haramlara bulaşmak için azami derecede gayret etmek zorunda kalmaktadırlar.

Kâfirlere vela göstermeyi çağrıştıran söz ve davranışlara yer verdiğim bu yazımda da, birkaç maddeyi daha zikrederek imani sorumluluklarımızın yerine getirilmesinde mümin kardeşlerime bir katkı daha sunmak istiyorum.

Şirk toplumu içerisinde olmamıza rağmen İslami geleneklerin bazıları bu toplumun alışkanlıkları olmaya devam etmiştir. İnsanların birbirleriyle karşılaştıkları zaman çeşitli şekillerde selamlaştıklarını bu selamlaşma şekillerinden biri olarak müminlerin selamı olan "selamun aleyküm" şeklindeki ifadeyi halen yaygın şekilde kullandıklarını görüyoruz.

Müminlerin birbirlerine "selamun aleyküm" ifadesini kullanması, Allah'tan üzerlerine selametın gelmesini, her türlü şerden ve eziyetten uzak olmalarını dilemeleri anlamına gelir. Aynı duayı ve temenniye mümin olmayanlar için kullanmak müminin vela ve bera akidesine çelişen bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Rasulullah (sav) İmam Müslim'in rivayet ettiği bir hadisinde

لا تَبْدُوْا الْيَهُودَ وَلَا النَّصَارَىٰ بِالسَّلَامِ فَإِذَا لَقِيتُمْ أَحَدَهُمْ
(فِي الطَّرِيقِ فَاضْطَرُّوهُمْ إِلَىٰ أُضْيِقِهِ)

"Yahudilere ve Hristiyanlara selamla söze başlamayın onlarla yolda karşılaştığınızda yolun en dar yerine onları mecbur edin" diye buyurmuştur.

Bu hadisin İmam Ahmedin rivayet ettiği bir başka rivayetinde şu açıklama ifadesi de yer almıştır: Zübeyr dedi ki: Yahudiler ve Hristiyanlar mı diye Süheyl'e sordum o da müşrikler cevabını verdi.

Rasulullah (sav)'in ifadesinden ehli kitaptan olan müşrik Yahudi ve Hristiyanlar'a hitap ederken söze selamla başlamak gerektiği kesin olarak anlaşılmakta ve hadisin rivayetindeki ravinin Rasulullah (sav)'in bu ifadesinden müşriklerin de bu uygulamaya dahil olduğunu anladığı aşıkardır.

Rasulullah (sav) Buhari'nin rivayet ettiği bir hadiste ise (إِذَا سَلَّمَ عَلَيْكُمْ أَهْلُ الْكِتَابِ فَقُولُوا عَلَيْهِمْ) "Ehli kitap size selam verdiği zaman siz 've aleyküm' deyin" diye buyurmuştur. Bu hadisten anlaşılan onlar bize selam verirlerse karşılık olarak size de anlamına gelen "ve aleyküm" kelimesinin kullanılmasında bir sakınca olmayacağıdır.

Alimlerimiz mümin olmayanlara selam hidayete tabi olanlara olsun anlamına gelen "Esselamu ala menittebeal hüda" ifadesinin kullanılmasının caiz olduğunu ifade etmişlerdir. Rasulullah (sav) Herakliyas'a gönderdiği mektupta da aynı ifadeyi kullanmıştır. Mektupta şu ifadeler yer almaktadır: "Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla Abdullah'ın oğlu Allah'ın rasulü Muhammed'den Rumların büyüğü Herakliyas'a... Selam hidayete tabi olanların üzerine olsun. Şüphesiz ki ben seni İslam'ın davetiyle İslam'a çağırıyorum. İslam'a gir ki selamet bulasın böylece Allah senin ecrini iki kez versin..."

Müminin mustazaf durumuna düştüğü toplumlarda, kâfirlerin şerrinden emin olmak veya herhangi bir maslahata erişmeleri söz konusu olması halinde ise müminin kendi konumunu kötüye atmaksızın 'Günaydın, hayırlı sabahlar, iyi günler, hayırlı işler' gibi ifadelerin başlangıç cümleleri olarak söylenmesinde her hangi bir sakınca yoktur. Çünkü bu ifadeler İslam'ın müminler arasındaki selamlaşmalarının bir örneği değildir. Sadece müminlere yapılan dua ve ikram ifadelerini içermedikçe bir sakıncası yoktur. Bu şekildeki selamlaşmaların müminleri kâfirlerle velayet boyutuna taşımasından genellikle endişe edilmez, fakat aralarında bir velayet ilişkisine yol açması söz konusu olacak olursa yine de belli bir mesafenin şirk ehli ile müminler arasında korunması için gereken tedbirlere başvurulması icap eder.

İmam Buhari (rh) sahihinde müşriklerle Müslümanların karışık bulunduğu bir ortamda selam vermek diye bir bab başlığı açmıştır ve bu başlık altında şu hadise yer vermiştir: "Usame (ra)'dan rivayet edildiğine göre Rasullullah (sav) putperest müşrikler Yahudiler ve Müslümanların karışık bulunduğu bir meclise uğradı ve onlara selam verdi.

Âlimlerimiz böylesi durumlarla karşılaştığı zaman, ortamda bulunan Müslümanlara selam vermek kastıyla selam verilmesinde bir sakınca olmadığı görüşündedirler.

Bir müminin böylesi ortamlara girip çıkarken mümin kardeşleriyle bir diyalogu oluşmasa bile onları kastederek selam vermesi kendisi için en doğru davranış olmakla birlikte aslen Rasullullah (sav)'in bir sünnetini ortaya koyması demektir.

Bazı muhafazakâr toplumlarda selam yerini bir ibadet olmaktan artık ağız alışkanlığına ve bir başlangıç cümlesi olmaya bırakmıştır. Birbirlerine selam veren insanların selamın içeriğinden hükümlerinden ve gereklerinden haberdar olmadığı açıkça anlaşılır. İslam'ın haram kıldığı işleri bile işlerken birbirlerine "selamun aleyküm" ifadesini kullandıkları ve kendilerini İslam'a nisbet etmedikleri halde yine İslam'ın selamıyla selamlaştıkları görülür. İçki sofrasında, haram eğlenceler yaptıkları mekânlarda, kendilerine haram olan kadınlarla bir araya gelip konuşmaya başladıklarında bile ilk kullandıkları sözün "selamun aleyküm" olduğuna şahit oluruz. Selamı bir ibadet ve dua cümlesi olmaktan çıkarmış; gelişi güzel söylenen ve söylemeye karşı ters tepkiler gösteren bir kültüre sahiptirler. Onların bu tepkilerini gördüğümüzde ise şaşkınlık ifadeleri bu sefer bizde oluşmaktadır. Birçok mümin bazen selam ifadesini kullanmadığı için yadırganıyor içinde bulunduğu topluma ayak uyduramayan basit kimseler gibi algılanıyor. Bazen de kendilerinin İslam iddialarının selam ifadesi kullanmayan kimse tarafından kabul görmediğini anladıkları için, müminlere aşırı tepkiler gösterebiliyorlar. Mümin kendi İslami kimliğini ve selamın müminler arasındaki asli kıymetini yok etmek için onların adeten söyleye geldikleri selam ifadesini kullanacak olursa sünnet olan selamın bilinci üzere yaşadığı sürece Allah'ın izniyle mesul olmamasını temenni ederiz. Selamın şuurunu kaybetmiş ibadet boyutundan âdete indirgemiş toplumlar için de Rabbimizden hidayet dileriz.

Yukarıdaki hadisin ikinci ifadesinden de anlaşıldığı üzere müminin kâfirlere karşı göstermesi gereken bir diğer bera ameli de bir geçiş yerinde karşılaştığı zaman kâfirlere geçiş üstünlüğü tanımamaları onların müminlere geçiş üstünlüğü tanınması yani müminin geçişini engellememeleridir. Rasulullah (sav) **“...Onlarla yolda karşılaştığınızda yolun en dar yerine onları mecbur edin”** demiştir. Müminin bir kâfire kendisi bir kenara sıkışıp rahatça geçmesini sağlaması caiz değildir. Çünkü müminin kâfire böyle bir jest yapması onları önemsemek veya üstünlük sağlamak anlamına gelebilir. Bu da müminin kâfirlere karşı izzetli ve onurlu davranışını düşüren bir harekettir. Rasulullah (sav) müminlerin kafirler karşısında yolda yürümelerinin bile temel kurallarını belirleyerek hiçbir zaman İslam üzere olmayanların müminleri küçük düşürecek bir durumda olmalarına müsaade etmemiştir.

Hadiste zikredilen ifadelerden müminin kâfirleri yolda karşısına çıktığı her yerde üzerine gitmesi sürekli onlara baskı yapması şeklinde anlaşılmamalıdır. Rasulullah (sav)'in sünnetinde kâfirleri yolda gördüğü her zaman üzerlerine gidip onları sıkıştırdığı rivayet edilmemiştir.

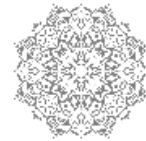
Bu hadisten anlamamız gereken müminin daima izzetini koruması; özellikle bir toplumda kâfir ve mümin birbirine karışmışsa genel kullanıma açık olan hastane, postane, çarşı, pazar gibi yerlerde bir kapıda veya dar bir yerde karşılaştığında kendisinin kâfire değil kâfrin kendisine yol vermesini sağlamasıdır. Kâfirler hiçbir zaman müminden üstün konumda değildir. Allah (cc) ayetinde ifade ettiği gibi (ولله العزة ولرسوله والمؤمنون) **“İzzet Allah'a, O'nun resulüne ve müminlere aittir.”**

(Münafıkun,8) Allah'a ve Resulüne iman etmeyenler,

Allah'ın dininden ve şeriatından yüz çevirerek yeryüzünde yaşayanlar, her zaman iman edenlere karşı bir eziklik ve düşüklük içinde olmak zorundadırlar. Onlar bu halleriyle kâinatın sahibine karşı en büyük saygısızlığı işlerken Rabbine gereken kulluğu sunmaya çalışan müminler önünde de büyüklenebilirler. Kâfirlere karşı izzetini koruyan bir mümin her zaman dininin ve imanının yüceliğini dışa yansıtır. Karşısına çıkan Yahudi veya müşrik kim olursa olsun onun vakarından ve izzetli duruşundan dolayı ürpermelidir.

Allah kendilerine hidayet nasip etmemişse kahrı perişan etsin diye beddua edilmeye layık olan bazı kâfir sevicilerin varlığına değinmeden bu yazıyı bitirmek olmaz. Maalesef dünya çapında tanınmış kimi âlim kisvesindeki bazı deccallar var ki buradaki zikrettiğimiz hadisleri okumaya çekinirler. Kâfirlere karşı aşağılık pozisyonuna düşmeleri sebebiyle hadislere iftira ederek bu hükümlerin nesh olduğunu söyleyecek kadar alçalırlar. Vela ve bera akideminin bir gereği olarak bu belamlardan beraatımızı aşikâre ilan etmekten çekinmiyoruz. İzzet ve şeref müminlerindir.

Bir dahaki yazımda devam etmek üzere emanetleri zayi etmeyen Allaha emanet olun.

Evlilikten Amaçlanan En Büyük Gaye; Çocuk

Ayşe Ebrar

Hamd, sena ve her türlü övgü Âlemlerin Rabbi olan Allah'a aittir. Salat ve selam Peygamberlerin sonuncusu olan Muhammed'in, ailesinin ve ashabının üzerine olsun.

Değerli Kardeşlerim; İslam aile kurmayı, neslin muhafazası ve insanların şehvi isteklerini helal yönden giderip onların harama düşmelerinin önüne geçmek için gerekli ve değerli kılmıştır.

Nitekim ayet-i kerimede, **“Size onlar sayesinde veya onlarla huzur ve sükûnete ermeniz için kendi cinsinizden eşler yaratması ve aranızda sevgi ve merhamet halk etmesi O'nun kudretinin alâmetlerindendir. Bunda düşünen bir topluluk için işaretler vardır.”**¹ buyrulmuştur.

Ailenin, huzur ve sekinete erişmek için ve temeline sevgi ve merhameti yerleştirerek kurulması gerektiği ne güzel gösterilmiştir. Dahası bunu nasıl istememiz gerektiğini, nasıl dua edeceğimizi de yine bizlere Kur'an öğretmektedir: **“...Rabbimiz! Bize gözümüzü aydınlatacak eşler ve zürriyetler bağışla ve bizi takvâ sahiplerine önder kıl!”**² Bu duanın vücut bulmasıyla bir hanım ve bey evlilikle huzur ve sekinete erişir ve Rabbimiz söz verdiği gibi aralarına sevgi ve merhameti oluşturur. Sonraki hedef ise göz nuru bir nesildir. Zira Allah Rasûlü: **“Evlenin, çoğalın; zira ben, kıyamet gününde sizin çokluğunuzla iftihar ederim.”**³ buyurmuştur. Yine Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Allah'ın rızasına vesile olacak salih evlatlar istemenin ve bu şekilde sevdiklerine dua etmesinin güzel bir davranış olduğunu bizlere öğretmektedir:

“Enes b. Mâlik'in annesi Ümmü Süleym'in Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellam) “Ya Rasûlallah! Enes senin hizmetkârındır, onun için Allah'a dua et! demesi üzerine Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellam) 'Ey Allah'ım, onun malını ve çocuklarını çoğalt ve ona verdiklerine bereket koy!' şeklinde dua etmiştir.”⁴

İslam'a göre çocuk Allah'ın insanlardan dilediğine bahşettiği bir lütuf ve nimettir. **“Göklerin ve yerin mülkü (hükümrânlığı) Allah'ındır. O, dilediğini yaratır. Dilediğine kız çocukları, dilediğine erkek çocukları verir. Yahut o çocukları erkekler, dişiler olmak üzere çift verir, dilediği kimseyi de kısır yapar. Şüphesiz O, her şeyi hakkıyla bilendir, hakkıyla gücü yetendir.”**⁵ İnsanların çocuklarına karşı içten gelen karşılıksız sevgileri doğasına yerleştirilmiş bir olgudur. **“Böylece biz, anasının gözü aydın olsun ve üzülmesin, Allah'ın vadinin hak olduğunu bilsin diye onu anasına geri döndürdük. Fakat onların pek çoğu bunu bilmezler”**⁶ ayeti bu olguyu anlatmaktadır.

İnsanda fitri olan evlat ve torun sevgisi her insanda olduğu gibi Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'de de vardı. Zira biz siyere ve Peygamberimizin hayatı ile ilgili olayları anlatan kitaplara baktığımızda onun torunları Hasan ve Hüseyin'i nasıl sevdiğini ve kızı Fatıma ile olan iletişimde bunun fitri olan evlat sevgisini ve torun sevgisini açıkça görmekteyiz. Hutbelerini okurken bazen Hasan ve Hüseyin onun yanına gelir o da hutbeyi yarıda keserek torunlarını kucağına oturtur, onları öper ve sonra hutbesine devam ederdi. Yine Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) kızı Fatıma geldiğinde ayağa kalkması onu öpüp kucaklaması ve sonra kendi oturduğu yere oturtup ona olan sevgisini bu şekilde göstermesi de bir ebeveynin evladına karşı olan sevgisinin fitri olduğunu ve meşru olduğunu bize göstermektedir.

¹ (30/Rûm Suresi, 21)

² (25/Furkân Suresi, 74)

³ (Beyhakî, 7/81)

⁴ (Buhari; Deavat: 47)

⁵ (42/Şura Suresi, 49-50)

⁶ (28/Kasas Suresi, 13)

Bir evlada sahip olmak şüphesiz çok büyük bir mutluluk vesilesidir. Doğumu, anne-babası için bir müjdedir. Nitekim Kur'an'da İbrahim (aleyhisselam) ve Zekerîya (aleyhisselam) Peygamberlerin salih evlatlarla müjdelendikleri görülmektedir.⁷ Benzer şekilde Peygamberimizin (sallallahu aleyhi ve sellem) oğlu İbrahim'in doğduğu müjdelendiğinde, "Bu gece oğlum oldu. Ona atam İbrahim'in adını verdim"⁸ diyerek sevincini dile getirmiştir. Diğer bütün nimetler gibi bu güzel nimeti lüt-feden Allah'a şükretmek Allah'ı hoşnut eder.⁹

Çocuklar dünya hayatının tatlı bir süsüdür¹⁰ ancak dünya hayatının tatlı bir süsü olmasının yanında insan için çocuk aynı zamanda sınav vesilesidir. Kur'an'da şöyle buyrulur: **"Bilin ki mallarınız ve çocuklarınız birer deneme aracıdır. Allah katında ise büyük bir mükâfat vardır."**¹¹Bu gibi¹² ayetlerde ifade edilen süs, insanların ilgisini çeken güzellik veren, güzelleştiren şey anlamındadır. Ancak bu süs, dünya hayatında olduğu için, dünya gibi gelip geçicidir.¹³ Nitekim **"Dünya hayatı ancak bir oyun ve bir eğlencedir. Elbette ki ahiret yurdu, Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için daha hayırlıdır. Hâlâ akıllanmayacak mısınız?"**¹⁴ ayetinde dünya hayatı oyun ve eğlence olarak nitelenmektedir. Bunun için çocuk sevgisi, anne-babaya dinî sorumluluklarını unutturmamalı ve onların sevgisi Allah ve Rasulünün sevgisinin önüne geçmemelidir. **"De ki: 'Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, aşiretiniz, kazandığınız mallar, kesata uğramasından korktuğunuz bir ticaret ve beğendiğiniz meskenler size Allah'tan, peygamberinden ve O'nun yolunda cihattan daha sevgili ise artık Allah'ın emri gelinceye kadar bekleyin! Allah, fasık topluluğu doğru yola erdirmez!'"**¹⁵

Aynı şekilde çocuklar anne-babalar için bir büyüklenme ve övünme aracı duruma da dönüştürülmemelidir. **"Bilin ki, dünya hayatı ancak bir oyun, bir eğlence, bir süs, aranızda karşılıklı bir övünme, çok mal ve evlat sahibi olma yarışından ibarettir. (Nihayet hepsi yok olur gider). Tıpkı şöyle: Bir yağmur ki, bitirdiği bitki çiftçilerin hoşuna gider. Sonra kurumaya yüz tutar da sen onu sararmış olarak görürsün. Sonra da çer çöp olur. Ahirette ise (dünyadaki amele göre ya) çetin bir azap ve (ya) Allah'ın mağfi-ret ve rızası vardır. Dünya hayatı, aldatıcı bir geçimlikten başka bir şey değildir."**¹⁶

Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurur: **"İnsan, ailesi, malı, nefsi, çocuğu ve komşusu ile sınanır; oruç, namaz, sadaka ve iyiliği emredip kötülükten sakındırma işte bu sınanma (esnasındaki kusurlarına) kefarettir olur."**¹⁷

Evlatla imtihanın kendi aralarında hem maddi hem de manevi açıdan daha da zor kısımları vardır. Örneğin; zihinsel veya fiziksel engelli bir çocuğa sahip olmak, bir aile için en zor imtihanlardan biridir. Yine çok isyan eden, hayırsız bir evlatla sınanmak da ailenin en zor sınavlarından. Dolayısıyla şunu söyleyebiliriz ki evlatla imtihanın, genel boyutu yanında daha ağır bir sınava tabi tutulma anlamında özel boyutu da bulunmaktadır. Bazı insanlar genel boyut yanında özel olarak da ağır evlat sınavlarıyla sınanabilirler. Bunun örneklerini Kur'an bize açıklamaktadır. Örneğin; Yakup (aleyhisselam) ve İbrahim (aleyhisselam) evlatla imtihan olunan peygamberlerdendir.¹⁸ Kur'an'da hayırlı evlat istememiz öğütlenmektedir.

⁷ (Hicr Suresi, 51-54; Saffat Suresi, 101-102; Meryem Suresi, 7)

⁸ (Müslim, Fedail, 62)

⁹ (39/Zümer Suresi, 7; 14/İbrahim Suresi, 7)

¹⁰ (18/Kehf Suresi, 46)

¹¹ (8/Enfal Suresi, 28)

¹² (18/Kehf Suresi, 46)

¹³ (47/Muhammed Suresi, 36; 29/Ankebut Suresi, 64)

¹⁴ (6/En'am Suresi, 32)

¹⁵ (9/Tevbe Suresi, 24)

¹⁶ (57/Hadid Suresi, 20)

¹⁷ (Müslim, Fiten, 26; Buhârî, Mevâkîtu's-salât, 4)

¹⁸ (37/Saffat Suresi, 100-113)

Bütün canlılar, içgüdüsel olarak nesillerini devam ettirme arzusu taşırlar. İnsan da bu arzusunu, meydana getirdiği aile kurumuyla gerçekleştirmeye çalışmaktadır. İnsandaki çocuk talebini meşru gören Kur'an, insanların sahip oldukları çocuklarına karşı sevgi beslemelerini de yaratılıştan gelen, doğal/fitri bir duygu olarak kabul etmiştir.

Kur'an, anne-babanın evlatlarına karşı yaratılışlarından gelen sevgi ve şefkatini ifade ederken bazen "çocuk" kavramını kullanır bazen de bunun yerine "gözbebeği" anlamına gelen "قُرَّةَ أَعْيُنٍ" tamlamasını kullanır ki, onun bu ifadesi de çocuk sevgisinin doğal/fitri bir duygu olduğunu gösteren önemli işaretlerdendir.¹⁹ Anne- babalar çocuklarına karşı besledikleri bu fitri duyguları sebebiyle onların bakım ve geçimlerini temin etmekten ve onlar için büyük sıkıntılara katlanmaktan geri kalmamışlardır.

Çocuklar Allah'ın anne-babaya bir emanetidir. **"Onlar emanetlerine ve verdikleri sözlerine riayet ederler"**²⁰ ayetlerinde ifade edilen emanetler içerisinde çocukların velayetleri de sayılmıştır. Çocuklar masumdur ve ergenlik çağına kadar dinî yükümlülükleri yoktur. Bir hadiste "Kalem üç kişiden kaldırılmıştır: Akli erinceye kadar mecnundan, uyanıncaya kadar uyuyandan ve ergenliğe ulaşıncaya kadar çocuktan."²¹

Çocuk Eğitimi Eş Seçimi İle Başlar

Bir bilgeye çocuk eğitimi ne zaman başlar diye sormuşlar. O da bir erkekle bir hanım evlenmeye karar verdikleri zaman çocuğun eğitimi bitmiştir, diye cevap vermiştir. Burada vurgulanmak istenen, çocuk eğitiminin iyi bir eş seçimiyle başladığı hususudur.

Hayırlı eş seçme konusunda gerçekten Ömer b. Hattab (radiyallahu anh) bir gün "Çocuğun babası üzerindeki hakkı nedir?" diye soran adama verdiği şu cevap duyulmaya değer bir anlam taşımaktadır: "Anasını iyice araştırıp seçmesi, ismini güzel koyması, kendisine Kur'an öğretmesidir."

"Evlenirken çocuklarınıza iyi anneler seçin, denginizle evlenin, denginizden kız alın."²²

"İşte çocuk eğitiminin başladığı nokta da tam burasıdır. Nitekim çocuk eğitimi eş seçimiyle başlamaktadır. Bu seçim, çocuğun hayatında pek çok yönüyle elzem olacaktır: Öncelikle, seçilen eşin iyi bir eş olup olmadığı kadar, ileride iyi bir anne-baba olup olamayacağı da büyük önem taşır. Zira her iyi eş adayı aynı zamanda iyi birer ebeveyn namzedi demek değildir. İyi eş olmanın kişinin nezdinde altını dolduran özellikler, iyi bir anne ya da baba olabilmek için yeterli olmaya bilmektedir. Örneğin, bir erkeğin eş seçiminde kriteri güzellik, hamaratlık gibi vasıflar olabilmekte; bu özelliklerin çocuğa tesir eden olumlu bir yönü olsa dahi, kişiyi iyi bir anne yapmaya yeterli olmamaktadır. Ya da bir kadın eşinin maddi durumu ve statüsü için evlilik yoluna girdiğinde, bu maddi şartlar çocuğunun geleceğinde de etkili olabilecek, lakin eş adayını iyi bir baba kılmaya yeterli alt yapıyı temin edemeyecektir. Bu yüzden net bir eş seçimi, gelecekte var edilecek evlatlar için anne-baba seçimi yapıldığının bilincinde şekillenmelidir.

Aynı şekilde çocuğun içine doğduğu ailenin huzuru ve uyumu da çocuk eğitiminin sağlıklı yürümesi adına olmazsa olmazlardandır.

¹⁹ (25/Furkan Suresi, 74)

²⁰ (23/Müminun Suresi, 8; 70/Mearic Suresi, 32)

²¹ (Tirmizî, Hudud, 1423; Ebu Davud, Hudud, 17; İbni Mace, Talak, 2041.)

²² (İbn-i Mâce-Nikâh 46)

Eş seçiminde zahirî şartlar kadar dikkat edilmesi gereken bir nokta da bâtını şartlardır. Yani soy ve nesep temizliğidir. Bu öylesi önemli bir şarttır ki, anne ve baba çocuğun tüm genetik yatkınlığına yatak olmakta, ebeveynin genetik kodları ne ise çocuk da o doğrultuda yaratılmaktadır. Bu gerçek günümüzde kötülüğün genetik kader olup olmadığı sorusunu bile gündeme getirmiştir.

Nitekim Meksika'da üç nesildir gangster²³ olan bir ailenin gen haritası çıkarıldığında nesilden nesle aktarılan bir gen tespit edilir. Bu gen kolostrolin sentezine engel olmakta, bu biyolojik süreç ise kişinin gazap ve öfke damarını arttıran bir etki oluşturmaktadır. Yani adeta üç nesildir aile bireyleri gangsterlik geniyle dünyaya gelmektedir.

Elbette bu genetik geçiş kötülüğün mazereti olarak kabul edilmeyecektir. Zira aynı öfke Ebu Cehil'i şirk üzerine mukim kılmışken, Ömer'in (radıyallahu anh) İslam'ın halifesi ve kılıcı olmasına sebep olmuştur. Dolayısıyla genetik yatkınlıklar bize belli duyguları emanet ediyor olsa da, bu duyguyu kontrol etme süreci kişinin kendi imtihanı olmaktadır.²⁴

Çocuğun Doğmasını Engellemek

Çocuk, rızkı ile beraber doğar. Müşrikler buna inanmadığı için cahiliye devrinde fakirlik korkusuyla ve çocuklarını besleyememe endişesiyle çocuklarının olmasını istemiyorlar ve doğanları da hemen öldürüyorlardı. Tıpkı asrımızda aynı zihniyete sahip insanlar olduğu gibi. Ancak Allah (Subhanehu ve Teâlâ) herkesin rızkını tekeffül ettiğini beyan ederek, onların bu çirkin düşünce ve hareketlerini yasaklamış ve bundan dolayı onları şiddetle kınamıştır:

“Geçim korkusuyla çocuklarınızı öldürmeyin. Biz, onların da sizin de rızkınızı veriyoruz. Onları öldürmek gerçekten büyük bir suçtur.”²⁵

“Bilgisizlikleri yüzünden beyinsizce çocuklarını öldürenler ve Allah'ın kendilerine verdiği rızkı, Allah'a iftira ederek (kadınlara) haram kılanlar, muhakkak ki ziyana uğramışlardır. Onlar gerçekten sapmışlardır. Ve doğru yolu bulacak da değillerdir.”²⁶

Kadın, eşi istemesi hâlinde, eğer tıbbi bir sakınca yoksa çocuk doğurmayı istememe hakkına sahip değildir. Aynı şekilde kadın istediği halde eşi de çocuk olmasını isteyemez.

“Evleniniz, çoğalınız, çünkü ben kıyamet gününde sizin çokluğunuzla iftihar edeceğim.”²⁷

“Sevimli, doğuma müsait kadınlarla evlenin.”²⁸

Hadis-i şeriflerden, evlilikte esas alınan önemli bir noktayı öğreniyoruz, o da neslin devamını sağlamaktır. Bu meselede dikkat edilmesi gereken husus, neslin üremesini engelleyici tedbirleri baştan almaktır. Yani doğurabilen hanımlarla evlenmektir.

Her meselede olduğu gibi, bu mesele- nin de şüphesiz birtakım istisnaları vardır. Bazı şartlarda hadis-i şeriflerde de müsaa- de edildiği “azl”e, bugünkü tabirle doğum kontrolüne ruhsat verilmektedir.

Azli caiz gören âlimlerin görüşlerini üç grupta toplamak mümkündür:

²³ [Para, kazanç sağlamak ya da herhangi bir çıkarı için her türlü kötülüğe başvurmaktan çekinmeyen kimse. (e.d)]

²⁴ Hatice Kübra Tongar, Peygamberlerin Çocuk Eğitimi Metotları, s.16- 17 (İstanbul, Hayykitap Yayınları, 2018)

²⁵ [17/İsrâ Suresi, 31]

²⁶ [6/En'am Suresi, 140]

²⁷ [Beyhaki, VII, 81]

²⁸ [Ebu Davud, Nikâh 2]

1-Mutlak caiz görenler.

2- Şartlı caiz görenler.

3- Caiz olmakla beraber mekruhtur, yapılmaması tercih edilmelidir, diyenler.

1. Gazzâlî, Nevevî gibi Şâfiî mezhebi âlimlerinin açık ifadelerine göre bu mezhepte azil caizdir; ancak tenzihen mekruhtur, yapılmaması tercih edilmelidir; dinin gayesi (neslin korunması ve çoğaltılması) ve azlin yapılmamasını tavsiye eden hadisler bu hükmün delili ve dayanağıdır.²⁹

2. Hanbelî mezhebine göre hanımının izin vermesi hâlinde azil caizdir, hanım izin vermezse eşinin tek taraflı iradesiyle azil yapması mekruh, hatta bazı Hanbelîlere göre haramdır.³⁰

3. Malikî mezhebine göre de eşin azil yapmasının caiz olması hanımının iznine ve rızasına bağlıdır.³¹

4. Hanefîlere göre hanımının rızası bulunmadan eşinin azil yapması mekruhtur; ancak düşman ülkesinde bulunmak veya toplum ahlâkının bozulmuş olması sebebiyle doğacak çocuğun İslâmî kimlik ve kişilikten uzak yetişmesi ihtimâli gibi sebepler bulunursa eş, hanımına rağmen azil yapabilir ve bu azil mekruh olmaz.³²

Bu azlin dışındaki yöntemlerden bazıları çocuk oluşmasından sonraki devrelerde gebeliğin sonlandırması şeklinde olduğu ve bazıları da kadın ve erkeğin ileride çocuk sahibi olamamalarına veya başka hastalıklara sebebiyet verdiği için İslam'da caiz görülmemiştir.

İslam her şeye rağmen eğer doğan bir çocuğun anne-babası onu koruyup eğitebilecekse ve annenin de sağlığı tehlikeye girmeyecekse bebek olmasını engellemeyi hoş görmemiştir.

Selam ve dua ile...

²⁹ (Gazzâlî, İhyâ, II, 47-48; Nevevî, el-Mecmû', XV, 577)

³⁰ (Keşâfu'l- kınâ', III, 112; el-Muğnî, VII, 23-24)

³¹ (eş-Şerhu'l-Kebîr, II, 266)

³² (Kâsânî, Bedâi', II, 334; İbn Âbidîn, Radd, III, 176)

سُورَةُ الْحُجُرَاتِ

Hucurat Suresi Tefsiri

Muhammed Firat

Hamd, Âlemlerin rabbi olan Allah (celle celaluhu)'a aittir. Salât ve selam, kendisine itaat etmek ve yolundan gitmekle emrolunduğumuz âlemlere rahmet olarak gönderilen Allah (celle celaluhu)'ın resulü Muhammed Mustafa'nın üzerine olsun.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبَ بَعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ

“Ey iman edenler! Zannın çoğundan sakının, zira zannın bir kısmı günahtır. Tecessüs etmeyin (Birbirinizin gizli şeylerini araştırmayın), biriniz diğerinizi arkasından çekiştirmesin. Ölmüş kardeşinizin etini yemeyi sever misiniz? İşte bundan tiksindiniz. Allah'a karşı takvalı olun, şüphesiz Allah tövbeleri daima kabul edendir, acıyandır.” (Hucurat, 12)

“Ey iman edenler! Zannın çoğundan sakının, zira zannın bir kısmı günahtır”

Ebu Hureyre (radiyallahu anh)'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: **“Zandan sakının. Çünkü zan sözlerin en yalanıdır. Mütecessis olmayın, birbirinizin içyüzünü araştırmayın, birbirinizin sözlerine kulak kabartmayın, birbirinizle yarışmayın, birbirinizi çekememezlik etmeyin, birbirinize karşı buğzetmeyin, birbirinize sırtınızı dönmeyin ve ey Allah'ın kulları, kardeşler olun.”**¹

Müminlerin Emiri Ömer b. Hattâb (radiyallahu anh)'dan rivayet edildiğine göre o, şöyle demiştir: “Müslüman kardeşinin ağzından çıkan bir kelime hakkında sadece hayır düşün. Sen onun için mutlaka bir hayır tarafı bulabilirsin.”

Allah (Subhanehu ve Teala) zannın her türlüünden sakınmamızı değil de zannın bazısından sakınmamızı emretmiştir. Zannın iki hali vardır. Birisi herhangi bir delil ile bilinip güç kazanan haldir. Buna bağlı olarak hüküm vermek caiz olur. Zaten Şeriat-taki ahkâmın çoğu galib zanna göre uygulanmaktadır. Ayet ve hadislerde sakınılması istenen ve yasaklanan zan, itham altında tutmaktır yoksa zannetmeyi gerektiren bir sebebin bulunması durumu değildir. Mese-la, bir kimsenin itham altında tutulmasını gerektiren bir durumu ortaya çıkmadığı halde fuhuş işlemekle yahut içki içmekle itham edilmesi gibi... Doğru bir emaresi olduğu bilinmeyen ve açık bir sebebi olmayan her bir husus hakkında zanda bulunmak kaçınılması gerekli haram zandır.

“Tecessüs etmeyin (Birbirinizin gizli şeylerini araştırmayın)”

Tecessüste bulunmak; kişinin, başkalarının kusurlarını araştırması ve onun gizliliklerini öğrenmeye çalışmasıdır. Oysa Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) müslümanların kusurunu örteni övmüş ve **“Kim bir müslümanın bir ayıbını örtecek olursa Allah da kıyamette onun ayıbını örter”** buyurmuştur.²

¹ (Buhari, Müslim, Ebu Davud.)

² (Buhari ve Müslim.)

Yine Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) **“Şayet sen insanların kusurunu araştırarak olursan ya onları ifsat etmiş ol'ursun veya ifsat etmeye yaklaşırsın”³**

Mücahid (rahimehullah) da “Birbirini-zin gizli şeylerini araştırmayın” ayetini, sizler için açığa çıkarı alın, Allah'ın örttüklerini bırakın demektir diye açıklar.

İslam toplumunda insanlar canları, yuvaları, sırları ve ayıplarından emin olarak yaşarlar. Hangi gerekçe ile olursa olsun, insanların can, konut, gizli sırlar ve ayıp dokunulmazlığı çiğnenemez. Hatta bir suçu izleme ve kovuşturma izni İslam düzeninde insanların ayıplarını araştırmak için bahane olamaz. Herkes dış görünüşüne göre değerlendirilir. Dolayısı ile insanların içlerini kimsenin araştırmaya hakkı yoktur. İnsanlar, ancak ve ancak dışa vurdukları suçlar ve aykırı davranışları nedeni ile cezalandırılırlar. Hiçbir kimsenin birisi hakkında zanda bulunmaya, tahmin yürütmeye hatta insanların gizlice herhangi bir yasak hareketi yapıp yapmadıklarını öğrenmeye ve bunun için onların ayıplarını araştırmaya ve onları yakalamaya hakkı yoktur. Yapabilecek tek şey vardır: O da suçlunun suçu işlediği ve bunu açığa vurduğu zaman, her suç için İslam'ın getirdiği ve belirttiği diğer garantiler eşliğinde cezalandırılmasıdır.

“Biriniz diğerinizi arkasından çekiştirmesin. Ölmüş kardeşinizin etini yemeyi sever misiniz? İşte bundan tiksindiniz.”

Ebu Hureyre (radiyallahu anh)'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki: **“Gıybetin ne olduğunu biliyor musunuz?”** Onlar: Allah ve Rasûlü daha iyi bilir, dediler. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem): **“Kardeşinden hoşuna gitmeyecek bir şekilde söz etmektir”** diye buyurdu. 'Peki, benim sözünü ettiğim kardeşimde var ise ne olur?' diye sorulunca

'Eğer söylediğin şey onda var ise onun gıybetini yapmış olursun, eğer onda yoksa ona iftira etmiş olursun' diye buyurdu.⁴

Gıybet bir kişiden sahip olduğu kusurunu belirterek söz etmektir. Eğer onda olmayan bir özellikle o kişiyi anacak olursak o vakit bu bühtan (iftira) olur.

Hasan el-Basri (rahimehullah) dedi ki: “Gıybet üç kısımdır; hepsi de Allah'ın Kitabında söz konusu edilmiştir: Gıybet, İfk (iftira) ve bühtan. Gıybet kardeşin hakkında onda bulunan bir şeyi söylemektir. İfk onun hakkında onun ile ilgili sana ulaşanları anlatmaktır, bühtan ise onun hakkında onda olmayan şeyleri söylemektir.”

“Ölmüş kardeşinizin etini yemeyi sever misiniz?” Çünkü ölen bir kimse kendi etinin yenildiğinin farkına varmaz. Tıpkı yaşayan bir kimsenin kendisinin gıybetinin yapıldığını bilmediği gibi...

İbn Abbas (radiyallahu anhuma) dedi ki: “Allah-u Teâlâ'nın gıybete böyle bir örnek vermesinin sebebi, ölen kişinin etini yemenin haram ve tiksinti veren bir şey olmasından dolayıdır. İşte gıybet de dinen haramdır ve nefsin çirkin gördüğü bir şeydir.

Katade dedi ki: Sizden herhangi bir kimse ölmüş kardeşinin etini yemeyi kabullenmediği gibi, aynı şekilde hayatta iken onun gıybetini yapmaktan da uzak durmalıdır.

Ömer b. el-Hattab dedi ki: “İnsanları zikretmekten uzak durun, çünkü o bir hastalıktır. Bunun yerine Allah'ı zikretmeye bakın, çünkü o bir şifadır.”

Gıybetin büyük günahlardan olduğunda ve bir kimsenin gıybetini yapan birisinin, bundan dolayı yüce Allah'a tevbe etmesi gerektiğinde ihtilaf yoktur.

³ (Ebu Davud)

⁴ (Müslim, Tirmizi)

Gıybetini yaptığı kimseden helallik diler mi? Bu hususta görüş ayrılığı vardır.

Bir kesim ondan helallik dilemek yükümlülüğü yoktur, çünkü bu kişinin kendisi ile Rabbi arasındaki bir günahdır, demiştir. Bu görüşün sahipleri şunu delil göstermişlerdir: Gıybet yapan bir kimse gıybetini yaptığı kişinin malını almadığı gibi, bedenine de bedenini kusurlu kılacak bir saldırıda bulunmamıştır. Dolayısıyla bu, helalliğini dilemesi gereken bir haksızlık değildir. Çünkü karşılığı bulunan haksızlık, mal ya da bedende onun yerine geçecek bir şey bulunan haksızlıktır.

Bir kesim de gıybet bir haksızlıktır, onun kefareti ise gıybetini yaptığı kimse için mağfiret dilemektir, demiştir. Bu görüşün sahipleri de el-Hasen yoluyla rivayet edilen bir hadisi delil gösterirler. el-Hasen dedi ki: "Gıybetin kefareti, gıybetini yaptığın kimseye mağfiret dilemendir."⁵

Bir kesim de şöyle demiştir: Bu bir haksızlıktır ve bundan dolayı helallik dilemek gerekir. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in şu buyruğunu delil gösterirler: "Her kimin yanında, ırzında ya da malında kardeşine yaptığı bir haksızlık var ise, dinarın ve dirhemini bulunmadığı ve kişinin (haksızlığının karşılığının) hasenatından alınacağı bir gün gelmeden önce ondan helallik dilesin. Şayet hasenatı yoksa bu sefer arkadaşının kötülüklerinden alınır, onun kötülüklerine katılır."⁶

Rabbimiz, kimsenin kardeşinin ölüsünün etini yemeyi sevemeyeceğini ikrar ettirdikten sonra "İşte bundan tiksindiniz" buyurmuştur. Bu iki şekilde açıklanabilir:

1. Siz nasıl ki leşi yemekten tiksiniyor iseniz aynı şekilde gıybetten de böylece tiksiniyor. Bu anlamdaki açıklama Mücahid'-den rivayet edilmiştir,

2. Sizler insanların sizin gıybetinizi yapmasını hoş karşılamıyorsunuz. O halde başkalarının gıybetini yapmayı da hoş karşılamayın.

el-Ferra dedi ki: Bundan tiksindiniz. O halde siz de bu işi yapmayın.

"Allah'a karşı takvalı olun, şüphesiz Allah tövbeleri daima kabul edendir, çok merhamet edendir."

Ayet, müminlere üç düşük davranıştan uzak kalmalarını emrediyor: Zan, tecessüs ve gıybet. Her üçü de İslâm toplumunun diriliğine, birliğine, güvenine ve kardeşliğine zarar veren şeylerdir. Toplumun tüm fertleri diğer kardeşlerinin haklarını korudukları gibi, birbirlerinin iyi durumunu isterler, kötü duruma düşmelerini istemezler. Onlara ait şeref, iffet, namus, haysiyet gibi değerleri kendi haysiyetleri kadar korurlar. Onların sakladığı, duyulmasını istemedikleri gizli hallerini, ayıp ve kusurlarını araştırıp diğer insanlara yaymazlar. Onları toplum içinde küçük düşürmezler. Halk arasında kötü tanınmaları için uğraşmazlar. Hatta onların bu gibi kusurlarını gizlemeye çalışırlar. Çünkü böylelikle hem çirkin şeyler insanlar arasında yayılmaz, hem de mümin bir insan, diğerlerinin yanında değerini kaybetmez.

Velhamdulillahi Rabbil alemin..

⁵ (Beyhaki, Şuubul İman.)

⁶ (Buhari)

5G

5G Teknolojisi

Burak Eryılmaz

5G, mobil iletişimde yeni bir dönemi başlatıyor. Bu teknoloji, önceki nesillere kıyasla daha hızlı, daha güçlü ve daha akıllı bir bağlantı sunarak hayatımızın birçok yönünü değiştiriyor. Bu yazıda, 5G'nin ne olduğu, nasıl çalıştığı ve gelecekte bize neler getirebileceği hakkında daha fazla ayrıntıya değineceğiz.

5G, beşinci nesil mobil iletişim teknolojisini temsil eder. Önceki nesil teknolojilerden (2G, 3G ve 4G) farklı olarak, 5G çok daha yüksek hızlar, daha düşük gecikmeler ve daha geniş bir cihaz bağlantı kapasitesi sunar. Bu, kullanıcıların daha hızlı indirme ve yükleme hızlarına, daha hızlı tepki sürelerine ve daha güvenilir bir bağlantı deneyimine sahip olmalarını sağlar.

5G teknolojisi, yüksek frekanslı radyo dalgalarını kullanarak iletişim sağlar. Önceki nesil teknolojilerde olduğu gibi, 5G de verileri kablosuz olarak iletmek için radyo dalgalarını kullanır, ancak daha yüksek frekans aralıklarında çalışır. Bu, daha geniş bir bant genişliği sağlar ve daha fazla veri taşınabilir. 5G ayrıca Multiple Input Multiple Output (MIMO) ve beamforming gibi teknolojileri kullanarak sinyal gücünü ve bağlantı kalitesini artırır. Bu, daha güvenilir ve hızlı bir bağlantı sağlar.

5G'nin getirdiği birçok avantaj bulunmaktadır:

- 5G, önceki nesil teknolojilere kıyasla çok daha hızlı internet hızları sunar. Bu, büyük dosyaları hızlı bir şekilde indirebilme, yüksek kaliteli video akışı yapabilme ve daha hızlı web taraması gibi avantajlar sağlar.

- 5G, iletişimdeki gecikme sürelerini önemli ölçüde azaltır. Bu, canlı yayınlar, online oyunlar ve gerçek zamanlı uygulamalar için daha iyileştirilmiş bir deneyim sunar.

- 5G, aynı anda çok daha fazla cihazı bağlayabilir. Bu, IoT cihazları, akıllı ev sistemleri ve endüstriyel uygulamalar gibi alanlarda geniş kullanım imkânı sunar.

- 5G'nin sağladığı yüksek hızlar ve düşük gecikme süreleri, sanal gerçeklik (VR), artırılmış gerçeklik (AR), uzaktan cerrahi gibi yeni uygulama alanlarının gelişmesine olanak tanır.

5G teknolojisinin yaygınlaşması ile birçok potansiyel etki ortaya çıkabilir. Bunlardan bazıları şunlardır:

- 5G, endüstriyel otomasyon, akıllı üretim ve bağlantılı lojistik gibi alanlarda büyük bir dönüşümü tetikleyebilir.

- 5G'nin sağladığı hız ve güvenilirlik, uzaktan sağlık hizmetlerinin gelişmesine ve hastaların daha iyi takip edilmesine olanak tanır.

- 5G, trafik yönetimi, akıllı ulaşım sistemleri ve enerji yönetimi gibi akıllı şehir uygulamalarının geliştirilmesine katkıda bulunabilir.

- 5G'nin sağladığı yüksek hızlar ve düşük gecikme süreleri, uzaktan eğitim, canlı etkinlikler ve interaktif eğlence deneyimlerinin geliştirilmesine olanak tanır.

5G teknolojisi, mobil iletişimde devrim niteliğinde bir gelişmedir. Daha hızlı, daha güvenilir ve daha geniş bir bağlantı kapasitesi sunarak, birçok endüstriyi ve yaşamın farklı alanlarını dönüştürebilir. Birçok kolaylık sağlayabilir. Ancak, 5G'nin yaygın olarak benimsenmesi için altyapı yatırımları, güvenlik önlemleri ve düzenleyici uyum gibi birçok zorlukla karşılaşılacaktır. Bu zorluklar aşıldıkça çok daha farklı durumlar ile karşı karşıya geleceğiz gibi duruyor.

